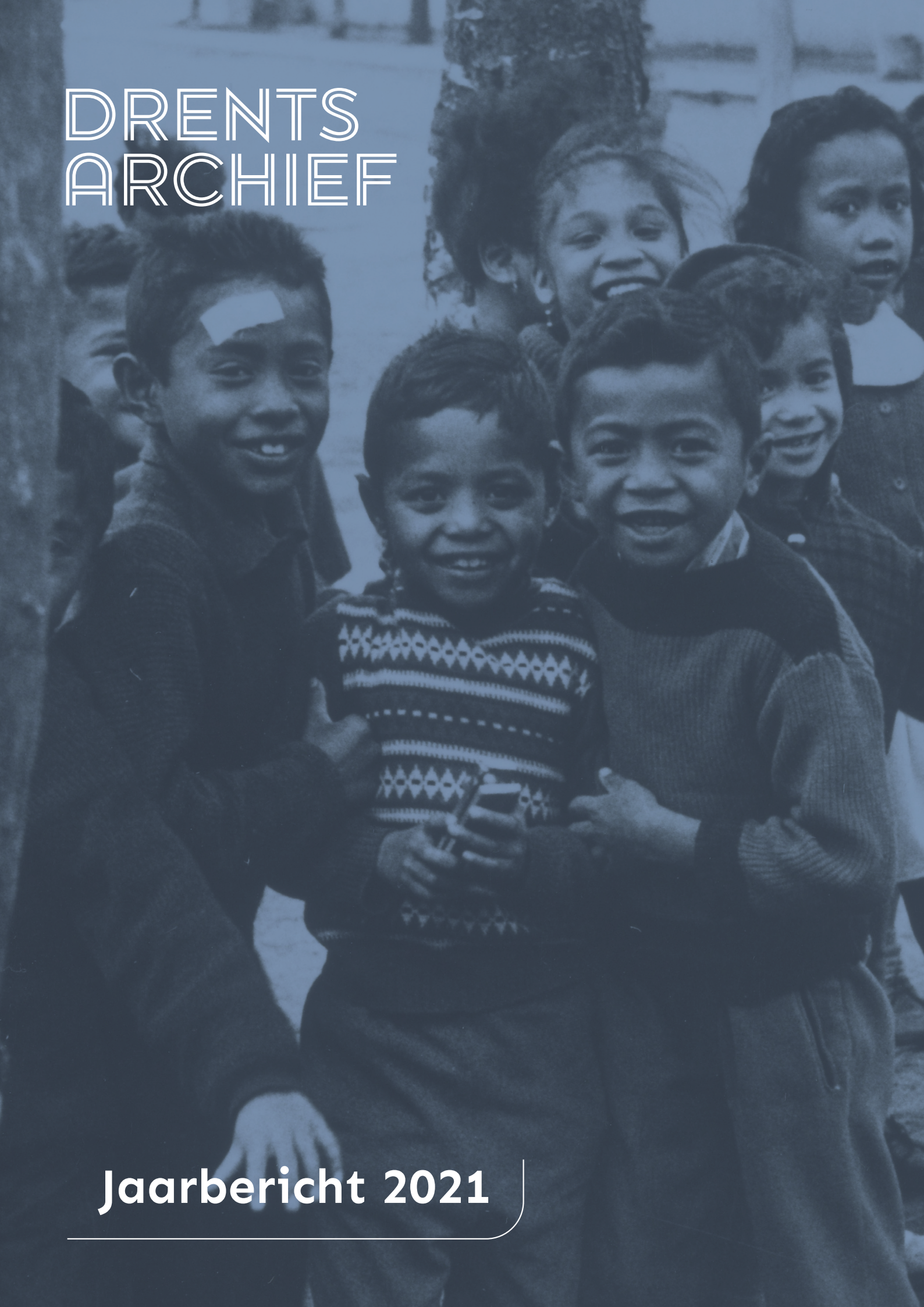

DRENTS ARCHIEF

A black and white photograph of a group of children, mostly of African descent, smiling and looking towards the camera. The image has a blue tint overlay. The children are dressed in casual clothing, including sweaters and a patterned sweater. The background is slightly blurred, showing what appears to be an outdoor setting with trees.

Jaarbericht 2021

'Een duidelijk en afwisselend programma. De leerlingen hebben enthousiast meegedaan!'

Het Oorlogsdagboek van Drenthe

SPOTLIGHTS

Prijzen voor Oorlogsdagboek

In 2021 volgden 1.402 leerlingen een educatief programma bij het Drents Archief. Vanwege de coronamaatregelen is het doel van 7.500 leerlingen niet gehaald, toch zijn er successen geboekt. Ons nieuwe educatieve programma, *Het Oorlogsdagboek van Drenthe*, viel dit jaar maar liefst vier keer in de prijzen: een gold-award in de categorie Multimedia/Interactive Media van de I Design Awards, de zilveren award bij het World Media Festival, de Comenius EduMedia-medaille en een zilveren dolfin bij de Cannes Corporate Media & TV Awards. Deze prijzen betekenen erkenning voor de innovatieve manier waarop het programma de jeugd betreft bij de geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog. Nergens ter wereld is het mogelijk om zelf als historisch persoon door een fictieve Augmented Reality wereld te bewegen. Behalve in *Het Oorlogsdagboek van Drenthe*!

E-depot

Met het Drentse e-depot maken we duurzame toegankelijkheid van digitale archieven mogelijk. Niet alleen van gemeenten en andere (semi-)overheidsinstanties maar uiteindelijk ook van particuliere instellingen zoals stichtingen en verenigingen. Samen met de gemeenten Borger-Odoorn, Emmen en Meppel en met de provincie Drenthe zijn we pilots gestart. We leerden wat er nodig is voor een succesvolle ingebruikname van het e-depot. De resultaten van deze testfase volgen in 2022 maar de eerste uitkomsten zijn zeer positief.

Foto's: Ben Schröer

Social Media

Dit jaar begonnen we met een volledig online editie van de *Maand van de Drentse Familiegesciedenis*. We maakten videoportretten van enkele bekende Drentse families, initieerden de webserie *Archiefonderzoek voor Dummies* en we organiseerden online lezingen en workshops. We hadden meteen aan het begin van het jaar veel content te bieden en veel contact met onze online community. Ook kon het publiek lezingen en workshops op een later moment terugkijken. Dankzij wekelijkse rubrieken, zoals *Groeten Uit...?* (de ansichtencollectie), *Door de lens van Schröer* (de fotocollectie van schoolmeester Ben Schröer), *#collectievissen* en de weekfilms, groeide ook dit jaar weer onze online achterban. Op Facebook en LinkedIn was de toename het grootst maar ook het YouTube-kanaal groeit gestaag door: in 2021 kwam het totale aantal weergaven - sinds de start in 2009 - voorbij de twee miljoen!

Verbouwing kaartendepot

Duizenden historische kaarten, oorkondes en perkamenten akten uit de middeleeuwen en later, kregen dit jaar tijdelijk een andere plek wegens de verbouwing van ons kaartendepot. Oude archiefkasten werden vervangen door verrijdbare ladekasten die met één druk op de knop te bedienen zijn. Dat levert naast gemak ook meer ruimte op in het depot.

Ben Pieper - Collectie Schröer

NIEUWE PARELS

Schrijversarchief Robben

In oktober droeg de Drentse schrijver Gerard A. Robben (Emmen, 1940) zijn persoonlijk archief aan ons over. In een doos met een grote groene strik erom zaten niet alleen al zijn publicaties maar ook persoonlijke archiefstukken zoals diploma's en fotoalbums. Het Robben-archief wordt geïnterpreteerd en toegevoegd aan het al bestaande archief van Drentse schrijvers. Gerard A. Robben is vooral in de zuidoosthoek van onze provincie bekend van zijn columns voor de krant en van zijn boek *Eelt in de handen*.

Gerard A. Robben (links) bij de schenking van zijn archief.

'Je schrijft goed. Doorgaan!'
Simon Carmiggelt over Robben.

Filmbeelden familie Stuart

We ontvingen dit jaar unieke filmbeelden van de Asser juweliersfamilie Stuart. Twee spoelen bevatten prachtige filmbeelden uit de jaren dertig en veertig van de vorige eeuw. Bijzonder materiaal, want films uit de oorlogsjaren zijn zeldzaam. Bovendien zijn deze door een vrouw gefilmd: mevrouw A.J. Stuart-Van den Born. Op een van de films zijn de dochters van het bekende Joodse gezin Stern te zien, zij waren burens van de familie Stuart aan de Marktstraat in Assen. Alleen de oudste dochter, Jenny, overleefde de oorlog.

Molukkers in Drenthe

Op 21 maart 2021 was het zeventig jaar geleden dat de eerste boot met Molukse ex-KNIL-soldaten en hun gezinnen arriveerde in Nederland. Dit vormde de aanleiding voor het Drents Archief om zoveel mogelijk mensen kennis te laten maken met de Moluks-Nederlandse geschiedenis in Drenthe. Dit deden we op verschillende manieren.

Interactieve kaart

Op de website geheugenvandrenthe.nl is een interactieve kaart van het voormalige Kamp Schattenberg te vinden. Per barak zijn foto's en verhalen te zien en voormalige bewoners van Schattenberg vertellen hun persoonlijke verhaal aan de hand van een object.

Podcast Kamp Schattenberg

In de vierdelige podcast Kamp Schattenberg van RTV Drenthe en het Drents Archief vertellen vier kinderen van toen hun verhaal over het gelijknamige woonoord. Kamp Schattenberg is een podcast over saamhorigheid, heimwee, kattenkwaad,

nachtmerries en een vernietigende brand. *Tertawa dan tumpah air mata*, met een lach en een traan.

Verzorgingshuis Slingeborgh

In Kamp Schattenberg groeiden in de jaren vijftig en zestig honderden Molukse kinderen op. Een aantal van hen wonen tegenwoordig in verzorgingshuis De Slingeborgh in Assen. Samen met een van de hoofdrolspelers uit de podcast, Augustinus Tuparia, haalden we herinneringen op aan de tijd van toen.

De KNIL-koffer van oom Jack

In deze online escaperoom kijken de leerlingen uit de eerste klassen van het voorgezet onderwijs mee in de woonkamer van oom Jack. Hij is Moluks en zal de leerlingen van alles leren over de Molukse geschiedenis. Door het beantwoorden van vragen aan de hand van informatie uit de kamer van oom Jack, kunnen de leerlingen uiteindelijk de koffer openen.

Fototentoonstelling in het Drents Archief

In de fotocollectie van Kamp Schattenberg zitten prachtige exemplaren. Een klein deel van deze foto's werd groot afgedrukt en tentoongesteld in de gang van het Drents Archief. Een aantal dames uit de Molukse gemeenschap richtte een vitrine in met achtergrondinformatie. Omdat we tijdens de duur van deze tentoonstelling wegens corona regelmatig de deuren moesten sluiten, is ook een web-expositie met diezelfde foto's gemaakt.

KORTJES

Webexpo's

Met de webexpositie-tool op onze website zetten we delen van onze fotocollectie online in de schijnwerpers. Het is een coronaproof variant op een fototentoonstelling waar regelmatig gebruik van wordt gemaakt. In 2021 kwamen er vier thema-exposities online: *Kamp Schattenberg*, *Tweede Wereldoorlog in 50 foto's*, *de Zilvermijnen van Drenthe (de jaren 80 in foto's van Sake Elzinga)* en *Erica, het jaarboek van de Maatschappij van Weldadigheid*.

Podcasts Dorpsfabriek

Bijna elk Drents dorp had vroeger een of meerdere fabrieken. In het kader van de *Maand van de Geschiedenis*, met als thema *Aan het werk!*, reisde het Drents Archief vijf weken lang langs vijf voormalige fabrieken in de gemeente Aa en Hunze. Hiervan werd een podcast/audiotour gemaakt. Een van de fabrieken is Exportslachterij Udemo in Gieten. Het geluid van de fabriekspijp van Udemo schalde meerdere keren per dag door het dorp. Zo wisten de honderden arbeiders dat ze aan de slag moesten of dat hun dag erop zat. Nog altijd roept de fabriek veel herinneringen op.

Joods rechtsherstel

In opdracht van de gemeente Assen deden we onderzoek naar de roef van Joods vastgoed in de Drentse hoofdstad. Het eindrapport is inmiddels aan de gemeente gepresenteerd. Voor de gemeente Meppel is dit jaar eenzelfde onderzoek van start gegaan.

Hans Goedkoop

“Het enige waar je iets van kunt leren, is het verleden.” Met die woorden liet journalist, publicist en voormalig presentator van *Andere Tijden* Hans Goedkoop in oktober een onuitwisbare indruk achter tijdens de Deskundigheidsbevordering in Podium Zuidhaege. Na de lezing van Goedkoop gingen de aanwezigen – VO-docenten, leden van historische verenigingen, medewerkers van musea en zzp'ers in de cultuursector – aan de slag met een praktische opdracht om op nieuwe manieren, nieuwe doelgroepen te bereiken.

Sake Elzinga 40 jaar fotograaf

Door de coronacrisis kon een aantal activiteiten rond het project *Sake Elzinga, 40 jaar fotograaf* niet plaatsvinden. Om dit mooie project onder de aandacht te blijven houden, werd een webexpositie ingericht met foto's uit de periode 1980-1990. De vele duizenden foto's van Sake Elzinga zijn vanaf dit jaar ook te bekijken en gratis te downloaden in de beeldbank van het Drents Archief. Onze vrijwilligers zorgden voor de beschrijvingen bij de foto's. Ook namen we een aantal filmpjes met Sake Elzinga op, waarin hij zijn favoriete foto's uitlicht.

Provinciale fotodienst

Het archief van de provinciale fotodienst werd in 2018 overgedragen aan het Drents Archief. Dit archief bestaat uit circa 286.000 negatieven met daarnaast notitieboekjes waarin de fotograaf summier opschreef waar, waarvan en wanneer hij opnames maakte. Voor dit project is sociaal leerbedrijf Stark bezig geweest met het overzetten van de basale informatie uit de notitieboekjes naar een digitaal bestand. Deze werkzaamheden werden dit jaar afgerond.

PROJECTEN

Professionaliseren erfgoedvrijwilligers

In 2020 ontvingen we van het Mondriaan Fonds een bijdrage voor het project *Professionalisering erfgoedvrijwilligers*. Door alle coronamaatregelen liep het project vertraging op. In 2021 kon gelukkig een nieuwe start gemaakt worden: er werden nieuwe vrijwilligers geworven die we diverse cursussen en workshops konden aanbieden. Medewerkers die met vrijwilligers werken kregen een training in het begeleiden van vrijwilligers. In 2022 valt bij al onze vrijwilligers het Drents Archief infomagazine op de mat. Boordevol handige en leuke weetjes over onze organisatie.

'Het Drents Archief kan niet zonder de vele vrijwilligers. Hun inzet is onmisbaar en wordt enorm gewaardeerd.'

BEREIKT IN 2021

Erfgoededucatie	1.402 leerlingen
Digilounge en studiezaalbezoekers	1.351 bezoekers
Publieksactiviteiten en evenementen	32 activiteiten met 232 deelnemers
Live aanwezig bij online activiteiten	268 bezoekers*
Historisch vergaderen/historisch huwelijk	134 bezoekers
Totaal aantal bezoekers	3.387 bezoekers
Totaal aantal website bezoeken	829.578
Bereik social media	

*het aantal 'terugkijkers' is meegeteld in het *Totaal aantal website bezoeken* en *Bereik social media*

In 2021 werden mooie, innovatieve en bijzondere projecten gerealiseerd dankzij financiële bijdragen van:

- Provincie Drenthe
- Gemeente Assen
- Fonds voor Cultuurparticipatie
- Rabofonds
- Mondriaanfonds
- VSB fonds
- Stichting Boek en Wurm
- Claas van Gorcumfonds
- Prins Bernhard Cultuurfonds Drenthe
- Emmalein foundation

DRENTS
ARCHIEF

DRENTS ARCHIEF

Brink 4 | entree Museumlaantje
9401 HS Assen
0592 313523
info@drentsarchief.nl
www.drentsarchief.nl

Vormgeving: Jolanda Schachtschabel - Buro1988